

Kultura muzyczna to także problem

Czy muszą rosnać „pokolenia głuchych?”

PRZECIĘTNY POLAK — poza okolicznościami wyjątkowymi — nie czuje potrzeby śpiewu i nie umie śpiewać. Powszechna jest nieumiejętność korzystania z muzyki jako źródła przeżyć estetycznych, obojętna bezradność wobec różnych form muzycznych, łącznie z najprostszy i najpopularniejszymi. To samo obserwujemy wśród młodzieży generacji.

MINAŁ JUŻ UROCZYSTY DZIEŃ ROZPOCZĘCIA ROKU SZKOLNEGO. ZAWSZE JEDNAKOWO WZROSZAJĄCY I RADOSNY. W TAKIM OKRESIE CZĘŚCIEJ NIŻ ZWYKLE, ZASTANAWIAMY SIĘ NAD PROBLEMAMI DYDAKTYCZNYMI. WARTO ZAS ROZPATRYĆ ZWŁASZCZA TE, KTÓRE NIE SĄ ZNANE SZEROKIM KRĘGOM CZYTELNIKÓW. NA PRZYKŁAD: CZY KSZTAŁCĄCE SIĘ OBECNIE POKOLENIE NIE BĘDZIE JESZCZE JEDNYM „POKO- LENIEM GŁUCHYCH”?

PROGRAMY NAUCZANIA, obowiązujące w szkolnictwie polskim, budzą poważne zastrzeżenia, przede wszystkim ze względu na niedocenianie takich przedmiotów, jak prace ręczne, zajęcia artystyczne, ćwiczenia sprawności fizycznej. W sprawie zajęć praktycznych i politechnicznych były dyskusje i widać wyraźną poprawę. W dziedzinie wychowania estetycznego sytuacja jest ciągle bardzo zła.

OTO FAKTY. W 1949 roku zniesiono całkowicie lekcje śpiewu w szkołach średnich, a w szkołach podstawowych ograniczono je do jednej zaledwie godziny tygodniowo. Nadobowiązkowe lekcje chóru szkolnego są często traktowane po macoszemu, a nawet zupełnie pomijane.

potrafi bezbłędnie zaśpiewać... hymnu narodowego.

POMIŃCIE FAKTU, że wiele placówek pedagogicznych może poszczycić się wysokim poziomem wyrobienia muzycznego młodzieży, byleby krzywdzeniem kadr pedagogicznych. Ale te konkretne osiągnięcia zależne są od ofiarności i zapatu poszczególnych pedagogów i wychowawców, a nie od ogólnej atmosfery, panującej w szkole.

W znaczącej części szkół wzrastają nadal „pokolenia głuchych”. Znam osobliwie wielu pracowników oświatowych, nie rozumiejących potrzeby wychowania estetycznego młodzieży, lekceważących i zaniedbujących kształcenie muzyczne, nie dostrzegających wpływu muzyki na rozwój osobowości ucznia.

Program maksimum: nieustannie walczyć o przywrócenie w szkołach podstawowych i średnich obowiązkowych lekcji śpiewu w wymiarze dwóch godzin tygodniowo, o powszechny rozwój chórów szkolnych i zespołów instrumentalnych; otoczyć opieką doświadczonych i zasłużonych nauczycieli przedmiotów muzycznych starszej generacji oraz kształcić nowe kadry pedagogiczne tej specjalności.

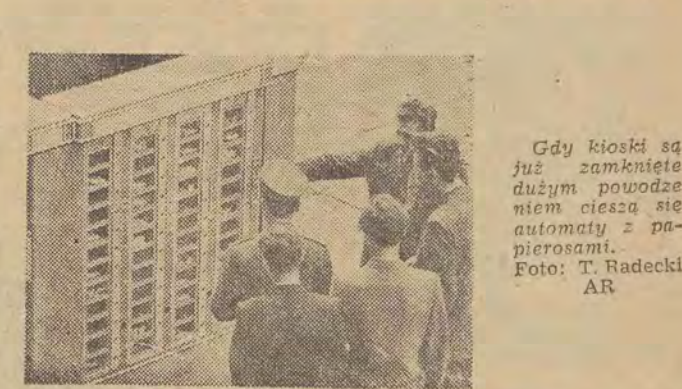
Program minimum: doraźnie, na dziś: nie traktować skromnych obecnie zajęć muzycznych jako kopciuszków pracy szkolnej, nie odwoływać i nie odkładać tych lekcji z błahych przyczyn; otoczyć opieką i poparciem istniejące chóry szkolne.

Krwienie kultury muzycznej wśród ludzi dorosłych, w magające zresztą wytrwałej i przemysłowej działalności, również nie może być zaniechane. Radykalną jednak poprawę ogólnego poziomu muzycznego, szybkie i trwałe rezultaty przyniesie może przede wszystkim właściwe wychowanie nie estetyczne milionowych rzesz młodzieży szkolnej. Nie tylko w myśl słowosławia „czym skorupka za młodu nasiąknie”, lecz głównie dlatego, że młodzież charakteryzuje szczególnie uczuciowość i wrażliwość na piękno.

Krzysztof Antoni Mazur

„Uczciwe“ automaty i nieuczciwi (często) ludzie...

Od kilku miesięcy w Warszawie pojawiły się automaty, które zastępują kasjerów i sprzedawców. Po wrzuceniu odpowiedniej monety i naciśnięciu guziczka, bez stania w kolejce możesz otrzymać bilet kolejowy, paczkę papierosów, czekoladkę, herbatniki lub torebkę cukierków.

Szczególna uciecha dla malców: wystarczy wrzucić monetę, nacisnąć guziczek, by sięgnąć rączką po czekoladkę...
Foto: T. Radecki AR

Gdy kioski są już zamknięte dużym powodzeniem cieszą się automaty z papierosami.
Foto: T. Radecki AR

Nowości na półkach księgarskich

- F. Mehring — „Legenda o Lessingu”, KiW, z 30. Przyczynek do historii i krytyki pruskiego despotyzmu i klasycznej literatury.
- G. Labuda — „Zróżdła, sagi i legendy najdawniejszych dziejów Polski”, PIW, z 46. Praca wybitnego polskiego historyka.
- S. Łukasiewicz — „Głód nie zaspokojony”, PIW, z 12. Zbiór opowiadań. Całość tomu daje obraz życia społeczeństwa — od beznadziejności przy towarzyszeniu inteligencji w przedwojennej Polsce, poprzez walkę z hitleryzmem, aż po lata powojenne.
- B. Guerquin — „Zamek w Malborku”, Arkady, z 18. Wydanie albumowe.
- D. Garnett — „Niezwykła historia o pani zamienionej w lisę”, PIW, z 10. Tłum. z angielskiego. Fantastyczne opowiadanie o przeżyciach męża, którego żona została zamieniona w lisę.
- F. Machalski — „Wędrowki irańskie”, WP, z 20. Zbiór reportaży z pobytu autora w Iranie. Autor przebywał tam w latach 1943—1946 i daje ciekawy obraz stosunków społecznych, kulturalnych i gospodarczych.

Każda czechosłowacka rodzina posiada dziś odbiornik radiowy, co druga — praktycznie elektryczną, co piąta ma telewizor. Już przed dwoma laty każdy mieszkaniec Czechosłowacji konsumował przeciętnie 54 kg mięsa rocznie — o 20 kg więcej, niż przed wojną... Jakże się zmieniła wysokość stopy życiowej mieszkańców bratniej Czechosłowacji?

Na mapie świata Czechosłowacja zajmuje niewiele miejsca. Jej terytorium równie jest zaledwie jednej tysięcznej powierzchni ludów kuli ziemskiej. Podobnie w tablicach statystycznych ludności Czechosłowacji zajmuje dość odległe miejsce. 13 i pół miliona mieszkańców CSRS — to zaledwie pół procent ogólnej liczby ludności naszego globu. Ale równocześnie w ogólnoswiatowej produkcji przemysłowej udział Czechosłowacji sięga 2 proc.

Dobrze — może ktoś powiedzieć — ale Czechosłowacja już przed wojną była państwem o wysokim stopniu przemysłowości. Tak — to prawda. Ale w ciągu ostatnich 15 lat — lat władzy ludowej — czechosłowacki przemysł uczynił ogromny skok naprzód. Dziś produkcja czechosłowackiego przemysłu niemal pięciokrotnie przewyższa poziom produkcji przed wojną. Takiego tempa rozwoju przemysłu nie

Czechosłowacja w czołówce świata

zafotografowano nawet w żadnym z krajów zachodnich rozwiniętych gospodarczo dobrze. Nie należy przy tym zapominać, że w chwili wyzwolenia kraju produkcja przemysłowa Czechosłowacji była o połowę mniejsza, niż przed wojną.

15 lat władzy ludowej — to wielki wysiłek włożony w odbudowę przemysłu, w szybką jego rozbudowę, w rozwój najnowszych gałęzi, w uprzemysłowienie zaniedbanych dawniej obszarów Słowacji. Liczba 225 nowych zakładów przemysłowych zbudowanych w okresie powojennym — mówi sama za siebie.

Rezultaty tego wysiłku są widoczne we wszystkich. Dziś pod względem produkcji najważniejszych wyrobów — w przeliczeniu na jednego mieszkańca — tylko niewiele krajów na świecie dorównuje lub osiąga wyższe wskaźniki niż CSRS. Czechosłowacja produkuje dziś na jednego mieszkańca więcej stali, niż Wielka Brytania, Francja czy Szwecja. W produkcji energii elektrycznej Czechosłowacja doścignęła z sobą Francję; w wydobyciu węgla brunatnego i produkcji cementu wyprzedziła USA, Wielką Brytanię, Francję. Szczególnie szybko rozwija się przemysł maszynowy — jego produkcja jest obecnie 8-krotnie wyższa, niż przed wojną. Czechosłowacja produkuje 80 proc. światowego asortymentu maszyn; wytwarza rocznie 24 tysiące obrabiarek i ponad 50 tysięcy samochodów osobowych!

Przemysłowi ciężkiemu dorównywał — i nadal dorównuje kroku — rozwój produkcji artykułów powszechnego użytku. Produkcja tkanin wzrosła z 280 mln. m w 1948 r. do 424 mln. m w ubiegłym roku. W tym samym czasie produkcja obuwia zwiększyła się z 54

Jesienne przewozy — za pasem

Pierwszy „szczytowy“ pociąg wyrusza w połowie września

Przed blisko czterystu tysięczną rzeszą kolejarzy stoją w tym roku szczególnie trudne zadania. W czwartym kwartale br. PKP mają bowiem przewieźć 68 mln. 300 tysięcy ton towarów, tj. o 2 miliony 200 tys. ton więcej, aniżeli w tym samym okresie roku ubiegłego.

Duży urodzaj buraków cukrowych zwiększy przewozy o około 1 milion 700 tysięcy ton. Zwiększone będą również przewozy ziemniaków, węgla i wielu innych ładunków.

Chociaż PKP otrzymały już w tym roku 6.780 nowych wagonów towarowych i spodziewane są jeszcze dalsze dostawy, to jednakże brak jest potrzebnych do przewozu buraka cukrowego wagonów otwartych tzw. węglarek.

Trudności poważnie pociągają o konieczność wycofania z eksploatacji ponad dwóch tysięcy starych wagonów towarowych.

Aby zmniejszyć trudności w okresie szczytu jesiennie-zimowego PKP zwiększyły obecnie przewozy materiałów budowlanych. Stworzone w ten sposób zapasy materiałów budowlanych pozwolą bez niebezpieczeństwa opóźnić realizację planu inwestycyjnego.

Przewodzone są intensywne prace na szlakach kolejowych tak, aby w czasie szczytu dyspozycyjność linii została zwiększona do maksimum.

Od szeregu tygodni w zakładach i warsztatach remontuje się tabor. W platformach podwyższa się burtę, przystosowując je na okres szczytu jesiennego do przewozu buraków cukrowych.

Na głównych kierunkach (przede wszystkim z rejonu warszawskiego do poznańskiego

go i pomorskiego, oraz z lubelskiego do poznańskiego i śląskiego) zostanie uruchomionych blisko 120 dodatkowych pociągów.

Przygotowany projekt uchwały rządowej kładzie szczególny nacisk na przestrzeganie racjonalnego wykorzystywania wagonów, oszczędności z nich korzystania, a także przewożenia koleją w okresie nasilenia — jedynie tych towarów, które nie mogą korzystać z innych środków transportu i które muszą być przewożone właśnie jesienią.

Staranne przygotowanie to polowa powodzenia.

Jednakże sprawne przeprowadzenie akcji przewozów jesiennych zależy również od szeregu instytucji, zakładów i przedsiębiorstw, które korzystają z wagonów.

Pierwszy „szczytowy“ pociąg wyrusza już w połowie września. K. S.

Uwaga absolwenci AM!

W związku z uroczystościami obchodu 10-lecia Akademii Medycznej w Łodzi, uczelnia organizuje zjazd absolwentów wszystkich wydziałów.

Zjazd odbędzie się w dniach: 12 i 13 listopada 1960 roku. Absolwenci Akademii Medycznej w Łodzi proszeni są o nadsyłanie aktualnych adresów do sekretariatu Akademii Medycznej w Łodzi, Al. Kościuszki 4, do dnia 15 września 1960 r., celem przesłania formularzy na zgłoszenia uczestnictwa w zjeździe.

Słońce, ale... w Chinach

Na plaży... Foto. — CAF

